

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาประวัติความเป็นมาและรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2459 - 2531)
2. ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน
3. เสนอแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ อาจารย์ที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารกิจกรรม
นิสิต ได้แก่ รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิตทั้ง 15 คณะ หัวหน้า
กิจกรรมนิสิตของส่วนกลาง 5 ฝ่าย และอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมของสโมสรนิสิต จำนวน 39
ชมรม รวม 60 คน และนิสิตที่มีตำแหน่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร
สโมสรนิสิต ประธานชมรมของสโมสรนิสิต และสมาชิกสภานิสิต ประจำปีการศึกษา 2531 รวม
99 คน และกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่อาจารย์กิจการนิสิตคณะ อาจารย์ทั่วไป และนิสิตทั่วไป โดย
ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 480 คน รวมประชากรและ
กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาทั้งสิ้น 639 คน

2. เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล มี 3 แบบ คือ การศึกษา
เอกสาร การสัมภาษณ์ และการออกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวม
ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมา สภาพปัจจุบันและแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิต ส่วน
การออกแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับ
อาจารย์และแบบสอบถามสำหรับนิสิต การสร้างแบบสอบถามได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน ครอบคลุมในประเด็นปรัชญา วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต โครงสร้างการบริหาร ประเภทของกิจกรรมนิสิต และลักษณะการจัดดำเนินงาน และตอนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมนิสิต

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 12 คน และจากแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 493 ชุด คิดเป็นร้อยละ 77.1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS_x (The Statistical Package For Social Sciences)

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แยกกล่าวสรุปเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความเป็นมาและรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2459 - 2531 และตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 493 คน จำแนกเป็นอาจารย์ 200 คนและนิสิตจำนวน 293 คน อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 104 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 และเป็นเพศหญิง 96 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 วุฒิกิจศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 ตำแหน่งทางวิชาการส่วนใหญ่เป็นระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 และจำแนกเป็นอาจารย์กิจการนิสิตส่วนกลาง 41 คน เป็นอาจารย์กิจการนิสิตของคณะ 30 คน และเป็นอาจารย์ทั่วไป 129 คน สำหรับนิสิตที่ตอบแบบสอบถาม เป็นนิสิตชาย 160 คน และนิสิตหญิง 133 คน นิสิตส่วนใหญ่เป็นนิสิตคณะครุศาสตร์ รวม 40 คนคิดเป็นร้อยละ 13.7 และส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 เป็นนิสิตที่ไม่เคยทำกิจกรรมเลย รวม

105 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 เป็นนิสิตที่เคยทำกิจกรรมแต่ไม่มีตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารสโมสรนิสิตจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 และเป็นนิสิตที่มีตำแหน่งในคณะกรรมการบริหารสโมสรนิสิตจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 นิสิตผู้ตอบแบบสอบถามให้เหตุผลของการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะต้องการหาประสบการณ์จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 46.1 และเหตุผลที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตเพราะมีเวลาไม่เพียงพอจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2

ตอนที่ 2 ความเป็นมาและรูปแบบของการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2459 - 2531) สรุปผลได้ดังนี้

1. ปรัชญา นโยบาย และวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตพบว่า ในช่วงแรกของการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังไม่พบว่ามีข้อกำหนดปรัชญาและนโยบายของกิจกรรมนิสิตไว้เป็นการเฉพาะอย่างชัดเจน แต่การดำเนินการนั้นได้อิงกับปณิธานของมหาวิทยาลัย ซึ่งยึดถือตามแนวแห่งพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีพระประสงค์ให้จัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2515 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้มีการกำหนดปรัชญาของกิจกรรมนิสิตไว้อย่างชัดเจนขึ้นเป็นครั้งแรก มีสาระสำคัญโดยสรุปคือ กิจกรรมนิสิตเป็นกิจกรรมที่นิสิตจัดขึ้นโดยความสมัครใจ เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ประสบการณ์ที่นอกเหนือจากการศึกษาด้านวิชาการ อันจะก่อให้เกิดการปลูกฝังคุณธรรมและเป็นการพัฒนานิสิตให้มีบุคลิกภาพอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับปณิธานของมหาวิทยาลัย ที่มุ่งสร้างบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ควบคู่กับคุณธรรม จนถึงปัจจุบันนี้ก็ยังคงยึดในปรัชญาดังกล่าวนี้

ส่วนนโยบายของกิจกรรมนิสิตนั้นพบว่า ช่วงก่อน พ.ศ. 2515 ไม่ปรากฏข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตไว้เป็นเรื่องเฉพาะแต่อย่างใด จนใน พ.ศ. 2515 ซึ่งเป็นช่วงสมัยที่มี ศาสตราจารย์ปัจฉิม บุณนาค เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ได้กำหนดนโยบายโดยสรุปคือ สนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมปณิธานของมหาวิทยาลัย และไม่ขัดต่องานวิชาการ วินัย และกฎหมายบ้านเมือง โดยให้นิสิตทุกคนเป็นสมาชิกในองค์กรนิสิต การร่วมกิจกรรมให้เป็นไปโดยสมัครใจ รวมถึงการส่งเสริมให้นิสิตปกครองกันเองตามวิถีแห่งประชาธิปไตย โดยยึดหลักการประหยัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความถนัดความสนใจของนิสิตเอง และสนับสนุนให้คณาจารย์เข้าร่วม

ในกลุ่มกิจกรรมโดยเป็นที่ปรึกษาและสมาชิกสมทบ ต่อจากนั้นในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประพันธ์พงศ์ เวชชาชีวะ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต และเป็นช่วงที่รัฐบาลสั่งยุบเลิกองค์กรสโมสรมินิสิต แต่ยังคงปรากฏว่ามหาวิทยาลัยได้มีนโยบายอย่างชัดเจนให้ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านกีฬาและศิลปวัฒนธรรม ในช่วง พ.ศ. 2522 - 2526 ซึ่งมี รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญยงการ เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ได้มีนโยบาย ฟื้นฟูกิจกรรมทุกประเภท และมุ่งเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และ นิสิต ตลอดจนพัฒนาระบบโครงสร้างการบริหารกิจกรรมของสโมสรมินิสิตให้มีความเหมาะสมและ ในช่วงสุดท้ายเป็นช่วงปัจจุบันระหว่าง พ.ศ. 2528 - 2531 ซึ่งมี รองศาสตราจารย์มานพ พงศทัต เป็นรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต ได้กำหนดนโยบายด้านกิจกรรมนิสิตไว้ สรุปได้ว่า เน้นให้มีการทบทวนและปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตให้สอดคล้องและประสานกับการพัฒนา ทางด้านวิชาการ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการและอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมเป็นกลุ่มเดียวกัน และเน้นการพัฒนาบุคลิกภาพ และความเป็นผู้นำของนิสิตที่ทำกิจกรรม

สำหรับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต พบว่า นับตั้งแต่มหาวิทยาลัยสนับสนุนให้ จัดดำเนินกิจกรรมในรูปแบบ "สโมสร" เมื่อ พ.ศ. 2465 แล้วนั้น ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของ กิจกรรมนิสิตไว้ชัดเจนในวัตถุประสงค์ของสโมสรมินิสิต ซึ่งปรากฏในระเบียบสโมสรมินิสิตฉบับต่าง ๆ และได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถาบัน สภาพแวดล้อมของสังคม และความต้องการของนิสิตมาโดยตลอด อย่างไรก็ตามพบว่า วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตที่ กำหนดไว้ในช่วงต่าง ๆ นั้น ข้อที่กำหนดไว้ตรงกันมากที่สุด คือ เพื่อสร้างเสริมความสามัคคีใน หมูนิสิต อบรมให้รู้จักปกครองตนเอง รู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ และเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างนิสิต ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่เคยกำหนดไว้และถูกตัดออกไปในระยะหลัง คือ การเสริม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ นิสิต และศิษย์เก่า การฝึกหัดสมาคม ส่วนหัวข้อที่ได้มีการ บรรลุเพิ่มเติมขึ้น คือ การปลูกฝังคุณธรรม การพัฒนาบุคลิกภาพ การเผยแพร่ชื่อเสียง เกียรติคุณของมหาวิทยาลัย และการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบต่อสังคม

2. โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต ได้แยกกล่าวเป็น 2 ส่วน คือ โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย และโครงสร้างการบริหารกิจกรรมของ สโมสรมินิสิต พบว่า ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2531 โครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิต

ของมหาวิทยาลัย ได้มีการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งพบว่าเหตุผลของการกำหนดหรือปรับปรุงโครงสร้างแต่ละคราวนั้น ขึ้นอยู่กับโครงสร้างการบริหารของมหาวิทยาลัย ขอบข่ายภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ และโครงสร้างการบริหารกิจกรรมของสโมสรนิสิตเป็นสำคัญ สำหรับโครงสร้างการบริหารกิจกรรมของสโมสรนิสิตนั้น ก็ได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างในแต่ละช่วงสมัย ซึ่งพบว่าขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของสโมสรนิสิต ความต้องการของนิสิตซึ่งปรับเปลี่ยนตามเหตุการณ์และสภาพแวดล้อมของสังคมทั้งภายในมหาวิทยาลัยและสังคมภายนอก และพบว่าโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนิสิตของสโมสรนิสิตที่ปรับเปลี่ยนไปอยู่นั้น มี 2 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ โครงสร้างการบริหารรูปแบบที่มีองค์การบริหารเพียงองค์กรเดียว และโครงสร้างการบริหารรูปแบบที่มีองค์การบริหารและสภานิสิต

3. ประเภทและลักษณะกิจกรรม พบว่า ในช่วงแรก พ.ศ. 2459 - 2500 ประเภทกิจกรรมที่จัดให้มีขึ้นนั้น ยังมีน้อยประเภทมากเมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรม ที่มีขึ้นในปัจจุบัน โดยจะเห็นได้ว่า จากที่เคยมีชมรมเพียง 10 กว่าชมรม ได้เพิ่มจำนวนกลุ่มความสนใจในกิจกรรมมากขึ้นตามลำดับ จนขณะนี้ พ.ศ. 2531 มีชมรมถึง 39 ชมรม และพบว่ากิจกรรมที่จัดขึ้นในช่วงแรก ๆ โดยส่วนใหญ่จัดเป็นกิจกรรมประเภทกีฬาและกิจกรรมประเภทศิลปะและวัฒนธรรม ส่วนในระยะหลัง ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 - 2531 กิจกรรมที่จัดขึ้นแบ่งเป็น 5 ด้านคือ ด้านกีฬา ด้านศิลปะและวัฒนธรรม ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ และด้านนิสิตสัมพันธ์ นอกจากนี้พบว่า ชุมนุมหรือชมรม ที่จัดให้มีขึ้นในแต่ละช่วงศึกษา อาจมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกัน เช่น กลุ่มศึกษาพุทธศาสตร์และประเพณี ซึ่งเปลี่ยนชื่อเป็น ชมรมพุทธศาสตร์และประเพณี ฯลฯ และการจัดให้ชมรมสังกัดประเภทกิจกรรมด้านต่าง ๆ ก็อาจจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่า ชมรมนั้นจัดให้มีขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ใดเป็นหลัก เช่น ชมรมศิลปวัฒนธรรมทักษิณ ซึ่งเคยจัดให้สังกัดฝ่ายศิลปะและวัฒนธรรมในช่วงหนึ่ง ซึ่งต่อมาได้จัดให้สังกัดฝ่ายพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ เมื่อกิจกรรมที่จัดขึ้นเน้นหนักการจัดเพื่อออกค่ายอาสาพัฒนาทางภาคใต้ เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงชมรมที่เคยจัดให้มีขึ้นในทุกช่วงที่ศึกษา พบว่าชมรมต่อไปนี้เป็น ชมรมศิลปกรรม ชมรมศึกษาและวิจัยชาวเขา ชุมนุมเนตบอล ชุมนุมวิทยุ และ ชมรมรัฐศึกษา ปัจจุบันได้ยุบเลิกไม่มีการดำเนินการแล้ว และชมรมที่เพิ่งจะก่อตั้งในช่วงปัจจุบันนี้คือ ชมรมศิลปป้องกันตัวอาวุธไทย ชมรมเทควันโด ชมรมจุฬาทักษิณ และชมรมคอมพิวเตอร์

4. การจัดดำเนินงาน สรุปผลได้ดังนี้

4.1 บทบาทของนิสิตในการจัดดำเนินงานกิจกรรม ในหลักการของการจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิตที่ผ่านมาพบว่า มหาวิทยาลัยได้ให้บทบาทนิสิตเป็นผู้จัดดำเนินการเอง แม้ว่าจากข้อมูลพัฒนาการของกิจกรรมนิสิต ในช่วงแรกนิสิตและอาจารย์ได้ร่วมมือกันจัดดำเนินการ ในบางกิจกรรมก็ตาม เช่นการจัดแสดงละคร แต่โดยหลักการแล้วถือว่าเป็นบทบาทของนิสิต ซึ่งต่อมาพบว่า มีเหตุการณ์ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบทบาทของนิสิตในการจัดดำเนินงาน เป็นอย่างมากคือ เหตุการณ์เปลี่ยนแปลงทางการเมือง ที่มีผลส่งผลกระทบต่อกิจกรรมในรูปแบบ "สโมสร" ในช่วง พ.ศ. 2519 - 2520 ซึ่งการจัดดำเนินงานในช่วงนั้น ได้เปลี่ยนแปลงให้บทบาทมหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดดำเนินการโดยมีนิสิตเป็นผู้ร่วมดำเนินการ และหลังปี พ.ศ. 2521 จนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีหลักการให้บทบาทนิสิตเป็นผู้จัดดำเนินการเองเช่นเดิม แต่เมื่อพิจารณาถึงขอบข่ายของวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตที่กว้างขวางขึ้น โดยที่ไม่เพียงแต่เพื่อพัฒนา นิสิตในการทำงานร่วมกันและพัฒนานิสิตในด้านต่าง ๆ แล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสถาบัน และเพื่อพัฒนาสังคมด้วย นอกจากนี้ลักษณะความใหญ่โตของกิจกรรมบางกิจกรรม รวมทั้งสภาพ สังคมที่พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริหารกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน มีแนวคิดกำหนดบทบาทของมหาวิทยาลัยในการจัดดำเนินงานกิจกรรม โดยเห็นว่าบางกิจกรรม มหาวิทยาลัยและนิสิตควรจัดดำเนินการร่วมกันหรือในบางกิจกรรมทางมหาวิทยาลัยควรจัด ดำเนินการให้

4.2 บทบาทของอาจารย์ในการให้คำปรึกษาแนะนำพบว่า นับตั้งแต่มหาวิทยาลัย สนับสนุนให้มีการจัดดำเนินการในรูปแบบ "สโมสรนิสิต" ได้สนับสนุนจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาทำหน้าที่ ให้คำปรึกษา ควบคุมดูแล การจัดกิจกรรมนิสิตมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ได้มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ที่อาจารย์ที่ปรึกษาไว้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้อาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาทในการให้ คำปรึกษาแนะนำ เป็นผู้ประสานงานระหว่างชมรมกับฝ่ายกิจการนิสิตและกำกับดูแลการดำเนินงาน กิจกรรมนิสิตตลอดจน จัดทำสรุปผลการปฏิบัติงานในรอบปี พร้อมทั้งเสนอแนะข้อพิจารณาต่าง ๆ ต่อฝ่ายกิจการนิสิตด้วย

4.3 ความสนใจของอาจารย์และนิสิตต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิต ในช่วงแรก ก่อนปี พ.ศ. 2507 พบว่า ทั้งอาจารย์และนิสิต ให้ความสนใจและเข้าไปมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมของนิสิตเป็นอย่างดี แต่มาในระยะหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 จนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2531 ความสนใจของนิสิตและอาจารย์ที่มีต่อกิจกรรมนิสิตมีน้อยลง ทั้งนี้วิเคราะห์สาเหตุได้หลายประการ ที่สำคัญคือ ระบบการศึกษาที่เปลี่ยนจากระบบชั้นปีเป็นระบบหน่วยกิต ซึ่งเป็นระบบที่ขอยกการสอนออกเป็นวิชาย่อย นิสิตต้องศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น มีการแข่งขันมากขึ้น และนิสิตชั้นปีเดียวกันอาจเรียนแตกต่างกัน นอกจากนี้สภาพสังคมภายในมหาวิทยาลัยที่เติบโตกว้างขวางมากขึ้น ทำให้การเสริมสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมทำได้ค่อนข้างยาก ประกอบกับสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งได้แก่สภาพสังคมและการเมืองไม่มีประเด็นที่ส่งผลให้นิสิตเกิดความสนใจร่วมกัน

4.4 สิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีมาโดยตลอด คือสถานที่ทำการของสโมสรนิสิตและสถานที่ทำการของชมรม สถานที่แสดงหรือเล่นกิจกรรม ยานพาหนะ ส่วนการสนับสนุนงบประมาณพบว่า งบประมาณในการจัดดำเนินงานกิจกรรมได้มาจากเงินค่าบำรุงสโมสร และการหารายได้ของสโมสรนิสิตเอง ส่วนงบประมาณที่ได้จากมหาวิทยาลัยเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่นิสิตจัดขึ้นนั้น ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยไม่ได้จัดสนับสนุนให้ ยกเว้นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยร่วมจัดดำเนินงานกับนิสิต หรือเป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตในปัจจุบัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมในปัจจุบันพบว่า อาจารย์และนิสิตโดยส่วนรวมมีความเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม โดยอาจารย์มีความเห็นว่าในปัจจุบันนิสิตได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในระดับปานกลางทุกข้อกระทง ขณะที่นิสิตมีความเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมากจำนวน 11 ข้อจากจำนวนข้อกระทงทั้งหมด 21 ข้อ ส่วนข้อกระทงที่เหลือ มีความเห็นว่าได้รับประโยชน์ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประโยชน์ที่อาจารย์เห็นว่านิสิตได้พัฒนาขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอันดับแรกคือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และความสามารถในการเป็นผู้นำ ($\bar{x} = 2.97$) รองลงมาได้แก่ ความสามัคคีในหมู่คณะ ($\bar{x} = 2.96$) ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{x} = 2.95$) ส่วนความคิดเห็นของนิสิตนั้นเห็นว่า ประโยชน์ที่นิสิตได้รับ

เป็นอันดับแรก คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของอาจารย์ แต่แตกต่างกันที่นิสิตมีความเห็นด้วยกับประโยชน์ที่นิสิตได้รับในข้อกระทงดังกล่าวในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) ประโยชน์ที่ได้รับในอันดับรองลงมาในความคิดเห็นของนิสิต คือ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ($\bar{x} = 3.89$) นอกจากนี้พบว่าอาจารย์และนิสิตยังมีความคิดเห็นตรงกันในข้อที่ว่าทำให้นิสิตได้มีความรู้ความเข้าใจในการศึกษาตามหลักสูตรเพิ่มมากขึ้น โดยอาจารย์และนิสิตเห็นว่า นิสิตได้รับประโยชน์ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากัน ($\bar{x} = 2.84$)

2. การปฏิบัติหน้าที่ของสโมสรนิสิตในปัจจุบัน พบว่า อาจารย์และนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของสโมสรนิสิตในปัจจุบันว่า สโมสรนิสิตได้ทำหน้าที่ต่าง ๆ ได้ในระดับปานกลางทุกข้อกระทง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตโดยส่วนรวมมีความเห็นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 เกือบทุกข้อกระทง มีเพียงข้อกระทงเดียวที่มีความเห็นไม่แตกต่างกันคือ ข้อที่เห็นว่า องค์การบริหารสโมสรนิสิตได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างนิสิตและมหาวิทยาลัย และพบว่า ข้อที่อาจารย์และนิสิตมีความเห็นตรงกันว่า สโมสรนิสิตทำหน้าที่ได้ระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในอันดับแรกตรงกันคือ ข้อที่เห็นว่ากรรมการองค์การบริหารสโมสรนิสิต ซึ่งหมายรวมถึงตำแหน่งที่เลือกตั้งทั่วไป 10 ตำแหน่งและหัวหน้านิสิตคณะได้ร่วมกันบริหารงานขององค์การบริหารสโมสรนิสิตเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 2.84$ และ $\bar{x} = 3.06$ ตามลำดับ) สำหรับ เฉพาะข้อมูลความคิดเห็นของนิสิต ยังพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรกในความเห็นของนิสิต มีอีกข้อหนึ่งคือ ข้อที่องค์การบริหารสโมสรนิสิตได้ประสานให้สโมสรนิสิตระดับส่วนกลางและระดับคณะมีความสอดคล้องและเป็นไปด้วยดี ($\bar{x} = 3.06$) ส่วนข้อที่สโมสรนิสิตปฏิบัติได้ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในความเห็นของอาจารย์ คือ การที่องค์การบริหารสโมสรนิสิตได้ชี้แจงข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของกิจกรรมต่อมวลสมาชิก ($\bar{x} = 2.73$) ขณะที่นิสิตเห็นว่า การที่องค์การบริหารสโมสรนิสิตได้อำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างนิสิตและมหาวิทยาลัย ($\bar{x} = 2.81$) เป็นข้อที่สโมสรนิสิตปฏิบัติได้ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในความเห็นของนิสิต

3. ลักษณะของกิจกรรมนิสิตประเภทต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในปัจจุบันกับความสอดคล้องในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมประเภทนั้น ๆ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

3.1 กิจกรรมโดยทั่วไปพบว่า อาจารย์มีความเห็นว่า กิจกรรมโดยทั่วไปที่จัดขึ้นในปัจจุบัน มีลักษณะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมโดยทั่วไปตามข้อกระทงต่าง ๆ ในระดับปานกลางทุกข้อกระทง ส่วนนิสิตนั้นมีความเห็นด้วยกับลักษณะกิจกรรมที่มีตามข้อกระทงต่าง ๆ ในระดับมาก 1 ข้อ และอีก 3 ข้อมีความเห็นด้วยกับลักษณะกิจกรรมที่มีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต มีความเห็นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในทุกข้อกระทง และปรากฏว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในความเห็นของอาจารย์และนิสิตตรงกันคือ ข้อที่เห็นว่า กิจกรรมมีลักษณะหลากหลายให้นิสิตได้มีโอกาสเลือกทำตามความสนใจ ซึ่งอาจารย์เห็นว่าเป็นลักษณะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.96$) ขณะที่นิสิตเห็นว่าเป็นลักษณะที่มีในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) นอกจากนี้อาจารย์และนิสิตยังมีความคิดเห็นตรงกันในข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับต่ำสุดคือเห็นว่า ลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้นในปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่มีส่วนเสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ และเป็นข้อที่อาจารย์และนิสิตเห็นว่าเป็นลักษณะที่มีอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยอันดับต่ำสุดเหมือนกัน ($\bar{x} = 2.80$ และ $\bar{x} = 2.98$ ตามลำดับ)

3.2 กิจกรรมด้านกีฬาพบว่า อาจารย์และนิสิตเห็นว่ากิจกรรมด้านกีฬาที่จัดขึ้นในปัจจุบันมีลักษณะค่อนข้างไม่สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมด้านกีฬา โดยที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดอันดับแรกในความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตคือ เห็นว่ากิจกรรมด้านกีฬาที่จัดเป็นกิจกรรมที่มุ่งการแข่งขันมากกว่าการพัฒนาให้นิสิตมีน้ำใจเป็นนักกีฬา โดยอาจารย์มีความเห็นว่าเป็นลักษณะที่มีในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.91$) และนิสิตเห็นว่าเป็นลักษณะที่มีในระดับมาก ($\bar{x} = 3.59$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยในอันดับต่ำสุด ในความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตตรงกันคือเห็นว่ากิจกรรมด้านกีฬาจัดได้เป็นประโยชน์ต่อนิสิตดีแล้ว โดยอาจารย์เห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.6$) และนิสิตเห็นด้วยในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความเห็นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในทุกข้อกระทง

3.3 กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความเห็นสอดคล้องตรงกันว่า ลักษณะการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในปัจจุบัน จัดให้นิสิตมีความเข้าใจและมีทักษะทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมมากขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.70$ และ $\bar{x} = 2.82$) และเมื่อเปรียบเทียบพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

3.4 กิจกรรมด้านวิชาการพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในทุกข้อกระทงเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมด้านวิชาการที่จัดขึ้นในปัจจุบัน โดยอาจารย์มีความเห็นด้วยในระดับน้อยเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมด้านวิชาการที่จัดขึ้นในปัจจุบันตามข้อกระทงที่ว่า กิจกรรมด้านวิชาการจัดได้เสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรเป็นอย่างดี กับลักษณะกิจกรรมด้านวิชาการจัดได้เสริมกับวิชาการในสาขาอื่นที่ไม่มีในหลักสูตร ซึ่งทั้ง 2 ข้อกระทงนั้นมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในระดับน้อยเท่ากัน ($\bar{x} = 2.46$) ส่วนนิสิตมีความเห็นว่า ลักษณะตามข้อกระทงดังกล่าวนี้เป็นลักษณะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$ และ $\bar{x} = 3.49$ ตามลำดับ) กล่าวโดยสรุป กิจกรรมด้านวิชาการในปัจจุบันยังจัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมด้านวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

3.5 กิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 เกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ที่จัดขึ้นในปัจจุบันโดยอาจารย์มีความเห็นด้วยในระดับปานกลางว่า กิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ที่จัดขึ้นในปัจจุบันจัดให้ได้ดีใช้ความรู้ทางวิชาการไปพัฒนาชุมชนเป็นประโยชน์มาก ($\bar{x} = 2.91$) ขณะที่นิสิตมีความเห็นด้วยในข้อกระทงดังกล่าวในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$)

3.6 กิจกรรมด้านการเมือง อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 ในทุกข้อกระทงเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมด้านการเมืองที่จัดขึ้นในปัจจุบัน โดยอาจารย์มีความเห็นว่า กิจกรรมด้านการเมืองที่จัดขึ้นในปัจจุบัน มีลักษณะตามข้อกระทงในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย 2 ข้อ และอีก 1 ข้อมีความเห็นอยู่ในระดับน้อย ในขณะที่นิสิตมีความเห็นด้วยในระดับมากกับลักษณะกิจกรรมตามข้อกระทงทุกข้อ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กิจกรรมด้านการเมืองจัดได้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมระดับชาติมาก เป็นลักษณะกิจกรรมที่นิสิตเห็นว่ามีอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.93$) ซึ่งตรงกันข้ามกับความคิดเห็นของอาจารย์ที่เห็นว่ามีลักษณะตามข้อกระทงนั้นในระดับน้อยและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 2.49$) และข้อที่อาจารย์เห็นว่าเป็นลักษณะกิจกรรมที่มีในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ลักษณะกิจกรรมด้านการเมืองช่วยปูพื้นฐานให้นิสิตมีความรู้ทางการเมืองมากขึ้น ($\bar{x} = 2.66$) ในขณะที่นิสิตมีความเห็นว่ามีในระดับมาก และจัดเป็นอันดับรอง ส่วนข้อที่นิสิตมีความเห็นด้วยในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 2 ลักษณะกิจกรรมด้านการเมือง

ผลการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของนิสิตและมหาวิทยาลัย ในการจัดดำเนินงานกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

6.1 กิจกรรมข้อที่อาจารย์และนิสิตมีความเห็นคิดเป็นค่าร้อยละสูงสุด ว่าเป็นกิจกรรมที่นิสิตควรเป็นผู้จัดดำเนินการเอง มีกิจกรรมดังนี้

6.1.1 กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของนิสิต เช่น กิจกรรมประเภทต่าง ๆ ของสโมสรที่ชมรมจัดให้มีขึ้น อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 62.5 และร้อยละ 59.0 ตามลำดับ

6.1.2 กิจกรรมการเลือกตั้งกรรมการสโมสรนิสิต อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 55.0 และร้อยละ 59.0 ตามลำดับ

6.1.3 กิจกรรมประเพณีหลักของสโมสรนิสิต เช่น กิจกรรมรับน้อง ใหม่ น้องใหม่สัมพันธ์ ลอยกระทง อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 58.0 และร้อยละ 49.8 ตามลำดับ

6.2 กิจกรรมข้อที่อาจารย์และนิสิตมีความเห็นคิดเป็นค่าร้อยละสูงสุดว่า นิสิตและมหาวิทยาลัยควรเป็นผู้จัดดำเนินการร่วมกันคือ

6.2.1 กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ชื่อเสียงของสถาบัน เช่น กีฬามหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฟุตบอลประเพณี อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 62.0 และร้อยละ 72.4 ตามลำดับ

6.2.2 กิจกรรมที่มุ่งสร้างความเป็นเอกภาพของสถาบัน เช่น วันสถาปนามหาวิทยาลัย วันปิยมหาราช อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 52.0 และร้อยละ 59.0 ตามลำดับ

6.2.3 กิจกรรมการควบคุมการบริหารการเงินของสโมสรนิสิต อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 51.0 และร้อยละ 54.3 ตามลำดับ

นอกจากนี้ เฉพาะในความคิดเห็นของนิสิตยังพบว่า การบริหารการเงินของนิสิต เป็นกิจกรรมที่นิสิตเห็นว่า นิสิตและมหาวิทยาลัยควรดำเนินการร่วมกัน ส่วนความคิดเห็นของอาจารย์พบว่า ส่วนหนึ่งอาจารย์มีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่นิสิตควรจัดดำเนินการเอง และอีกส่วนหนึ่งเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่นิสิตและมหาวิทยาลัยควรจัดดำเนินการร่วมกัน คิดเป็นร้อยละเท่ากัน คือร้อยละ 44.5

6.3 กิจกรรมที่อาจารย์มีความคิดเห็นมีค่าร้อยละสูงสุดว่า เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยควรเป็นผู้จัดดำเนินการ คือ กิจกรรมที่มุ่งสร้างแบบแผน เช่น ปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ (ร้อยละ 64.5) และกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและให้ความรู้เทคนิคการทำงาน เช่น การจัดอบรมผู้นำ อบรมบุคลิกภาพ (ร้อยละ 58.0) ซึ่งกิจกรรมทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวนี้กลุ่มนิสิตมีความคิดเห็นมีค่าร้อยละสูงสุดว่า ควรเป็นกิจกรรมที่นิสิตและมหาวิทยาลัยดำเนินการร่วมกัน

6.4 ผลการวิจัยปรากฏว่า ไม่มีกิจกรรมข้อใดที่นิสิตมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยควรเป็นผู้จัดดำเนินการเพียงลำพัง

7. แนวทางการจัดดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต พบว่า อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต ในระดับที่แตกต่างกันเกือบทุกข้อกระทง มีเพียงข้อกระทงเดียวที่อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันคือ การบังคับให้นิสิตทุกคนลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตทุกภาคการศึกษา โดยไม่ถือเป็นหน่วยกิตของการเรียน เป็นแนวทางข้อที่อาจารย์และนิสิตมีความเห็นด้วยในระดับน้อยเหมือนกัน ($\bar{x} = 2.34$ และ $\bar{x} = 2.38$ ตามลำดับ) สำหรับแนวทางการจัดดำเนินการที่อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยว่า ควรจัดดำเนินการเป็นอันดับแรก คือ การจัดให้ข้อมูลด้านกิจกรรมนิสิตในวันปฐมนิเทศนิสิตใหม่ รองลงมาได้แก่ การจัดปฐมนิเทศ อบรมให้ความรู้ด้านเทคนิคการทำงานแก่กรรมการสโมสร นอกจากนั้นยังเห็นว่าแนวทางที่กิจการนิสิตควรเปิดหลักสูตรอบรมเพื่อเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพให้แก่นิสิตทั่วไป ก็เป็นแนวทางที่ควรดำเนินการ สำหรับแนวทางที่อาจารย์เห็นด้วยน้อยหรือค่อนข้างไม่เห็นด้วยคือ การบังคับให้นิสิตทุกคนลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตทุกภาคการศึกษา โดยไม่ถือเป็นหน่วยกิตของการเรียน ($\bar{x} = 2.34$) ซึ่งนิสิตค่อนข้างไม่เห็นด้วยเช่นกัน ($\bar{x} = 2.38$) และแนวทางข้อที่ควรจัดเปิดสอนกิจกรรมนิสิตเป็นรายวิชาเลือกในหลักสูตรการศึกษาทั่วไป ก็เป็นแนวทางที่อาจารย์เห็นด้วยน้อยหรือค่อนข้างไม่เห็นด้วย ($\bar{x} = 2.31$) อีกแนวทางหนึ่ง ส่วนนิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลางกับแนวทางการจัดเปิดสอนกิจกรรมนิสิตเป็นรายวิชาเลือกในหลักสูตรการศึกษาทั่วไป ($\bar{x} = 3.02$)

8. แนวทางการจัดดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้อาจารย์สนใจงานกิจการนิสิตพบว่า อาจารย์และนิสิตมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกือบทุกข้อกระทงเกี่ยวกับแนวทางการจัดดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์สนใจงานกิจกรรมนิสิต มีเพียงข้อกระทงเดียวที่อาจารย์และนิสิตมีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกัน คือ แนวทางที่เสนอให้มีการปรับระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือนของ ตำแหน่งสาย ก. ไม่ผูกติดกับการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ และเป็นแนวทางที่อาจารย์และ นิสิตเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.86$ และ $\bar{x} = 2.89$ ตามลำดับ) สำหรับแนวทางที่ อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยว่าควรจัดดำเนินการเป็นอันดับแรกในความเห็นของอาจารย์คือ เห็น ด้วยกับแนวทางจัดให้อาจารย์ที่ปรึกษาด้านกิจกรรมและอาจารย์ด้านวิชาการหรือผู้สอนประสาน งานกันในกิจกรรมที่จะเสริมกันได้ ($\bar{x} = 2.96$) รองลงมาคือ แนวทางที่ปรับให้ระบบการ เลื่อนขั้นเงินเดือนของตำแหน่งสาย ก. ไม่ผูกติดกับการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ ($\bar{x} = 2.86$) ส่วนแนวทางที่นิสิตเห็นด้วยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรกคือ มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการพัฒนา คณาจารย์ด้านกิจการนิสิต ($\bar{x} = 3.59$) รองลงมาคือ การพิจารณาปรับอาจารย์ควรพิจารณา ทั้งความสามารถด้านวิชาการและประสบการณ์ในการทำกิจกรรม ($\bar{x} = 3.58$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นมาและรูปแบบของการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตในปัจจุบันนั้น ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่น่าจะได้นำมาอภิปรายดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิต จากผลการวิจัยที่พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์ในช่วงนั้น ๆ มาโดยตลอด และพบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตในช่วงต่าง ๆ คือ

1.1 สภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย อันได้แก่จุดมุ่งหมายของสถาบันและการผลิตบัณฑิต นโยบายของมหาวิทยาลัย ขนาดของมหาวิทยาลัย ระบบการศึกษา โครงสร้างการบริหารของมหาวิทยาลัย รวมทั้งค่านิยมในการอยู่ร่วมกันของนิสิต กล่าวคือ ถึงแม้ว่าจุดมุ่งหมายของสถาบันและการผลิตบัณฑิตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน จะไม่แตกต่างกันโดยมุ่งเสริมสร้างบัณฑิตให้มีความรู้ควบคู่ไปกับความมีคุณธรรมนั้น แต่พบว่าแนวโน้มนโยบายในการดำเนินการในแต่ละช่วงนั้นแตกต่างกัน โดยจะเห็นได้ว่าในช่วงแรกแนวโน้มนโยบายเน้นการพัฒนาความรู้ควบคู่กับการสอดแทรกการอบรมสั่งสอนให้นิสิตมีจิตสำนึกด้านคุณธรรม การดำเนินการด้านวิชาการไม่แยกออกอย่างชัดเจนจากการพัฒนากิจกรรมนิสิต (ต่อพงษ์ ยมมาศ : สัมภาษณ์) ต่อมาในช่วงระยะตั้งแต่ พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา พบว่า เมื่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโอนมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และมีการแบ่งส่วนการบริหารภายในของมหาวิทยาลัย แยกเอาส่วนที่ดูแลกิจกรรมนิสิตอยู่ในฝ่ายกิจการนิสิต การดำเนินงานส่งเสริมพัฒนานิสิตด้วยกิจกรรมค่อนข้างแยกออกจากการพัฒนาด้านวิชาการมากขึ้น และพบว่าในทางปฏิบัติ การพัฒนาด้านวิชาการ และการพัฒนาคุณธรรม แยกฝ่ายกันปฏิบัติอย่างชัดเจน จนในปัจจุบันมหาวิทยาลัยเริ่มมีแนวคิดเพื่อกำหนดแนวนโยบายการดำเนินการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ควบคู่คุณธรรม โดยมีแนวนโยบายดำเนินงานผสมผสานกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมนิสิตไปด้วยกัน นอกจากนี้ ลักษณะการเรียนการสอนแบบเดิม เรียนตามชั้นปีได้เปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะการเรียนการสอนระบบหน่วยกิต ส่วนขนาดของสถาบันนั้นพบว่า ในช่วงเริ่มแรกสถาบันยังมีขนาดเล็ก ทั้งในแง่ปริมาณบุคลากรของมหาวิทยาลัย นิสิต สาขาวิชาที่เปิดสอน รวมทั้งอาคารสถานที่ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง

สมาชิกในสังคมมหาวิทยาลัยช่วงแรก ๆ นั้น มีความใกล้ชิดสนิทสนมกลมเกลียว การสร้างค่านิยมในการอยู่ร่วมกันในระบบพี่น้องเป็นไปด้วยความราบรื่น แต่ในระยะหลัง ๆ เมื่อมหาวิทยาลัยเติบโตขึ้นมีสาขาวิชาเปิดสอนขยายเพิ่มมากขึ้น จำนวนอาจารย์และนิสิตก็มีเพิ่มมากขึ้นตามลำดับเช่นกัน สภาพการขยายตัวของมหาวิทยาลัยส่งผลต่อระบบการอยู่ร่วมกันในสังคมของมหาวิทยาลัยและรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ก็ถูกปรับเปลี่ยนเพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

1.2 สภาพแวดล้อมภายนอกมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของประเทศ โดยเฉพาะสภาพการเมืองการปกครองประเทศนั้น ในทัศนะของผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองใน พ.ศ. 2501 เป็นผลทำให้ความสนใจของนิสิตทางด้านการเมืองหยุดชงัก และใน พ.ศ. 2516 ซึ่งมีเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเข้าสู่ยุคประชาธิปไตยเบ่งบาน มีผลต่อแนวความคิดจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิตและต้นตอในทางสร้างสรรค์ระบบการปกครองตนเองของนิสิต ตามระบบประชาธิปไตยในบรรดาเหล่านิสิตนักศึกษา รวมทั้งในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีการเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารสโมสรนิสิต เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองประเทศ คือ เปลี่ยนจากรูปแบบที่เคยมีองค์การบริหารองค์กรเดียว มาเป็นสโมสรนิสิตซึ่งมีองค์การบริหารและสภานิสิต กับทั้งมีการเข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่นในรูปขององค์กรร่วม ซึ่งใช้ชื่อว่าศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย เน้นกิจกรรมเพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน นอกจากนี้ อีกช่วงหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองที่ชัดเจน คือการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ใน พ.ศ. 2519 โดยคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ส่งผลให้การดำเนินงานในรูป "สโมสร" ถูกยุบเลิก และบทบาทการจัดดำเนินงานเปลี่ยนปรับให้อาจารย์และมหาวิทยาลัยมีบทบาทในการจัดดำเนินงานกิจการนิสิตมากขึ้น นอกจากนี้ประเภทกิจกรรมที่เคยได้รับการส่งเสริมคงเหลือเพียงประเภทกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมดนตรีเท่านั้น นอกจากนี้ สภาพเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สภาพการแข่งขันเพื่ออาชีพ ทำให้นิสิตมุ่งเรียนเพื่อเร่งจบการศึกษา ทำให้มีโอกาสที่จะได้พัฒนาตนเองด้วยการทำกิจกรรมร่วมกันน้อยลง

จึงเป็นที่สรุปได้ว่า ในการปรับปรุงรูปแบบการจัดกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นส่วน
 แผนนโยบาย โครงสร้างการบริหาร ประเภทกิจกรรมที่สนับสนุน รวมทั้งการจัดดำเนินงาน
 กิจกรรมนิสิต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกสถาบัน
 ประกอบกัน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เกื้อ วงศ์บุญสิน (สัมภาษณ์ : 2531) ที่มึ
 ความเห็นว่า กิจกรรมนิสิตในแต่ละช่วงนั้น จะกล่าวว่าจัดได้ดีและเหมาะสมหรือไม่นั้น คงจะ
 ต้องดูองค์ประกอบหลายประการ อาทิเช่น การบริหารของมหาวิทยาลัย นโยบายของมหาวิทยาลัย
 ในส่วนที่ส่งเสริมกิจกรรมนิสิต รวมทั้งสภาพการณ์ทางการเมืองการปกครองประเทศในช่วงนั้น ๆ

2. หลักการส่งเสริมการจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิตพบว่า การส่งเสริมการจัด
 กิจกรรมนิสิตที่ผ่านมาได้ยึดในหลักการที่ว่า กิจกรรมนิสิตเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือไปจากการ
 ศึกษาทางวิชาการ และเป็นเรื่องที่น่าสนใจดำเนินการเองด้วยความสมัครใจ โดยมหาวิทยาลัย
 จัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลให้คำแนะนำและปรึกษานั้น นับว่าเป็นหลักการจัดดำเนินการ
 ที่สอดคล้องตรงกับแนวคิดของนักการศึกษาทั่วไป ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่นที่
 เฟรเดอริก (Frederick อ้างใน ชูศักดิ์ เอกเพชร 2524 : 4) ได้ให้ความหมายของ
 กิจกรรมนิสิตว่า เป็นกิจกรรมที่นิสิตนักศึกษาจัดขึ้นโดยสมัครใจ เข้าร่วมและดำเนินการเอง
 ตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ไม่มีหน่วยกิตหรือคะแนนใด ๆ อันมีผลทำให้นิสิตนักศึกษา
 ได้เลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา และเมื่อพิจารณาผลการวิจัยในส่วนของความคิดเห็นของ
 อาจารย์และนิสิตที่เห็นด้วยน้อย หรือกล่าวได้ว่าไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่จะบังคับ ให้นิสิตทุกคน
 ลงทะเบียนการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตทุกภาคการศึกษา โดยไม่ถือเป็นหน่วยกิตของการเรียน
 และผลการวิจัยข้อที่อาจารย์เห็นด้วยน้อยหรือไม่เห็นด้วยกับการเปิดสอนกิจกรรมนิสิตเป็นราย
 วิชาเลือกในหลักสูตรการศึกษาทั่วไป จึงนับว่าเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับหลักการส่งเสริมกิจกรรม
 นิสิตที่ผ่านมานอกจากนี้ยังพบว่า จากข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของบุคคลในการจัดดำเนินงาน
 กิจกรรมนิสิตพบว่า อาจารย์และนิสิตโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นิสิตควรเป็นผู้มีบทบาทในการ
 จัดดำเนินงานอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทั้งอาจารย์และนิสิตต่าง
 มีความเข้าใจและมีแนวคิดเหมือนกันว่า กิจกรรมนิสิตนั้นเป็นกิจกรรมที่นิสิตควรจัดดำเนินการเอง
 เป็นหลัก และไม่ควรเป็นเรื่องของการบังคับ ไม่ว่าจะเป็นการบังคับให้ลงทะเบียนโดยไม่ถือ
 เป็นหน่วยกิตหรือการให้ลงทะเบียนเรียนและถือเป็นหน่วยกิตที่ศึกษา แต่ในปัจจุบันจากการที่
 มหาวิทยาลัยได้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่นิสิตจะได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

ขณะเดียวกันพบปัญหาว่านิสิตโดยส่วนใหญ่มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมน้อยมาก มหาวิทยาลัยจึงได้พยายามหาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตมากขึ้น โดยมีแนวนโยบายให้มีการเปิดสอนวิชากิจกรรมนิสิตเป็นรายวิชาเลือกในหมวดการศึกษาทั่วไป เพื่อให้นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนเป็นหน่วยกิตในการศึกษา และเพื่อให้อาจารย์ที่สนใจมีความสามารถและมีความถนัดทางด้านกิจกรรมได้พัฒนาการเรียนการสอนด้านนี้ (ฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531 : 64) จึงเป็นเรื่องสำคัญที่มหาวิทยาลัยควรพิจารณา ทบทวนอย่างรอบคอบ เพื่อให้การส่งเสริมกิจกรรมนิสิตเป็นไปตามหลักการของกิจกรรมนิสิต และตระหนักว่ากิจกรรมนิสิตนั้นเป็นเสมือนหนึ่งสนามทดลองสำหรับให้นิสิตได้มีโอกาสฝึกฝนเพื่อหาประสบการณ์พิเศษนอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังมีความเห็นว่า ถึงแม้ว่ากิจกรรมนิสิตจะเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนก็ตาม แต่อาจจะจัดให้มีการผสมผสานกับวิชาการในหลักสูตร หรือผสมผสานกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้

3. การบรรลุวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในปัจจุบันซึ่งพบว่า อาจารย์และนิสิตให้ความเห็นว่าเป็นประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตในอันดับ 1 - 8 คือ ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการเป็นผู้นำ ความสามารถในการเป็นผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ ความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ความมีน้ำใจ ความสามัคคี การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และความสามารถในการแก้ปัญหา นับว่ามีความสอดคล้องตรงกันกับผลการวิจัยที่ฝ่ายวิจัยของมหาวิทยาลัยทำการศึกษาร่วมกับบัณฑิตและปัจจัยส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตที่ปรากฏผลว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากกว่า ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิต คือ ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์ดีขึ้น ทำให้เรียนรู้วิธีการทำงาน ทำให้เป็นผู้นำมากขึ้น (ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531 : 6-18) และเมื่อพิจารณาจากแนวนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตในปัจจุบันของผู้บริหารกิจการนิสิตคนปัจจุบัน ที่ปรากฏจากข้อสัมภาษณ์พบว่า ฝ่ายกิจการนิสิตได้พยายามเน้นส่งเสริมการพัฒนานิสิตด้านความเป็นผู้นำ มีน้ำใจ ความสามัคคี ความรับผิดชอบ จึงสรุปได้ว่า ผลการวิจัยด้านประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม

นิสิตในปัจจุบัน สอดคล้องกับแนวนโยบายการส่งเสริมกิจกรรมนิสิตของมหาวิทยาลัย นับได้ว่า การส่งเสริมการจัดกิจกรรมนิสิตในปัจจุบันนี้ได้รับบรรลุวัตถุประสงค์ที่พอสมควร

สำหรับประโยชน์ที่นิสิตได้รับในระดับน้อย ในความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิต ซึ่งมีเพียงข้อเดียวและตรงกันคือ ความรู้ความเข้าใจในการศึกษาตามหลักสูตรมากขึ้น ในทัศนะผู้วิจัยเห็นว่า สอดคล้องกับลักษณะที่เป็นจริงในปัจจุบัน เนื่องจากกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้น มักจะไม่เกี่ยวเนื่องกับวิชาเรียนในหลักสูตรโดยตรง ดังที่ปรากฏในผลการวิจัยส่วนที่สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมด้านวิชาการที่จัดขึ้นในปัจจุบัน ที่พบว่าอาจารย์มีความเห็นด้วยในระดับน้อยหรือค่อนข้างไม่เห็นด้วย ว่ากิจกรรมด้านวิชาการที่จัดอยู่ในปัจจุบัน จัดได้เสริมการเรียนการสอนในหลักสูตร ซึ่งอาจจะทำให้นิสิตไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับประโยชน์น้อย ในข้อนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องคุณภาพบัณฑิตและปัจจัยส่งผลกระทบต่อคุณภาพบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่พบว่า นิสิตค่อนข้างไม่เห็นด้วยว่า ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม นิสิตแล้วทำให้ผลการเรียนดีขึ้น (ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531 : 6-18)

4. ด้านความเหมาะสมสอดคล้องของกิจกรรมนิสิตที่จัดขึ้นในปัจจุบัน กับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมประเภทนั้น ๆ เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปพบว่า อาจารย์และนิสิตเห็นว่า ปัจจุบันกิจกรรมที่จัดขึ้นมีหลากหลายให้นิสิตได้มีโอกาสเลือกทำตามความสนใจสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตนั้น เป็นลักษณะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับแนวความคิดของนักการศึกษาหลายท่านรวมทั้ง สุจิต บุญบงการ (สัมภาษณ์ : 2531) เห็นด้วยว่ากิจกรรมนิสิตควรมีหลากหลายให้นิสิตเลือกทำตามความสนใจ จึงนับว่ากิจกรรมทั่วไปที่จัดขึ้นในปัจจุบัน ได้จัดให้มีความหลากหลายตามความสนใจและความถนัดของนิสิตเป็นเรื่องที่ดำเนินการได้เหมาะสมตามหลักการพอสมควรดีแล้ว และผู้วิจัยเห็นว่าควรมีกิจกรรมที่แปลกแบบใหม่ไม่ซ้ำซากเพื่อสร้างความสนใจในหมู่นิสิตที่ทำกิจกรรม รวมทั้งนิสิตทั่วไป

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมด้านการเมือง พบว่า กิจกรรมประเภทต่าง ๆ นั้น ยังจัดได้ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมประเภทนั้น ๆ เท่าที่ควร กล่าวคือ กิจกรรมด้านกีฬา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม

ให้นักศิลปะเล่นกีฬาเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ พลานามัย และพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ฉันท์มิตร และความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา อีกทั้งเพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจในการเล่นกีฬาและเพื่อส่งเสริมให้มีการแข่งขันระดับต่าง ๆ ก่อให้เกิดทักษะทางกีฬานั้น (ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วย สโมสรนิสิต พ.ศ. 2529 : 14) ในความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตพบว่า กิจกรรมด้านกีฬาที่จัดขึ้นในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการแข่งขันมากกว่าการพัฒนาให้นักศึกษามีน้ำใจเป็นนักกีฬา และยังจัดให้นักศึกษาทั่วไปมีโอกาสเล่นกีฬาเพื่อออกกำลังกายอยู่ในระดับน้อย ตรงกับความคิดเห็นของกลุ่มอาจารย์ที่เข้าร่วมในการสัมมนาของฝ่ายกิจการนิสิต ซึ่งเห็นว่ากิจกรรมด้านกีฬาโดยส่วนใหญ่มุ่งการแข่งขันและไม่ได้เสริมสร้างความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา (ฝ่ายกิจการนิสิต 2529 : 28) สำหรับกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม จากผลการวิจัยพบว่า อาจารย์และนิสิตเห็นว่ากิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในปัจจุบันทำให้นักศึกษามีความเข้าใจและมีทักษะทางด้านศิลปะวัฒนธรรมในระดับปานกลาง ทั้ง ๆ ที่วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมด้านนี้เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาเกิดความสนใจและมีโอกาสศึกษาอันจะก่อให้เกิดความชำนาญและมีสุนทรีย์ภาพในศิลปะต่าง ๆ (ระเบียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยสโมสรนิสิต พ.ศ. 2529 : 14) ส่วนกิจกรรมด้านวิชาการที่จัดขึ้นในปัจจุบันนั้น อาจารย์และนิสิตเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่จัดได้เสริมการเรียนการสอนในหลักสูตรในระดับน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านวิชาการ เพื่อมุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาสนใจในการศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ และประสบการณ์ในวิชาการสาขาต่าง ๆ อันจะช่วยเสริมสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ (ระเบียบ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย สโมสรนิสิต พ.ศ. 2521 : 14) ดังนั้น จึงเห็นว่าควรจะต้องปรับปรุงรูปแบบลักษณะการจัดกิจกรรมเสียใหม่ เพื่อให้สอดคล้องและบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมประเภทนั้น ๆ เช่น กิจกรรมด้านกีฬาจะต้องเน้นกีฬาเพื่อสุขภาพให้มากยิ่งขึ้น และกิจกรรมด้านวิชาการก็ควรจะต้องจัดให้เสริมการเรียนการสอนได้ หรืออาจจะเสริมวิชาการที่ไม่มีในหลักสูตรได้ โดยเน้นการจัดค้นคว้าหาความรู้และนำมาแสดงในรูปนิทรรศการ การจัดทำหนังสือข่าวสารด้านวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

5. ด้านบทบาทในการจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ประเด็นที่น่าสนใจคือ อาจารย์และนิสิตมีความเห็นว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นนั้น บางกิจกรรมนิสิตควรเป็นผู้จัดดำเนินการ และบางกิจกรรม นิสิตและมหาวิทยาลัยควรจัดดำเนินการร่วมกัน เท่ากับเป็นการยอมรับว่า

การจัดกิจกรรมนิสิตนั้นเป็นเรื่องที่นิสิต อาจารย์และมหาวิทยาลัยควรมีบทบาทร่วมกัน ส่วนจะมีบทบาทมากน้อยเพียงใดก็พิจารณาจากกิจกรรมที่จัดขึ้นว่ามีลักษณะอย่างไร ซึ่งก็เป็นเรื่องที่สอดคล้องกับแนวคิดของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตในปัจจุบันที่พยายามจัดบทบาทของบุคคลในการจัดดำเนินงานกิจกรรมตามลักษณะกิจกรรมที่จัดขึ้น และหากได้พิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนิสิตในอดีตตั้งแต่เริ่มแรกที่กำหนดไว้ประการหนึ่ง คือ เพื่อให้เป็นการเชื่อมการสมาคมในหมู่อาจารย์ นักเรียนเก่า และนักเรียนใหม่ (ระเบียบการสโมสร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : 2465) จึงเป็นสิ่งยืนยันว่าบทบาทของบุคคลที่ควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต นอกจากนิสิตแล้วยังเป็นบทบาทของอาจารย์และมหาวิทยาลัย แต่ควรที่จะกำหนดบทบาทของผู้มีส่วนร่วมให้เหมาะสม จึงเสนอว่าในเรื่องนี้ควรจะต้องมีการทำความเข้าใจต่อกันระหว่างอาจารย์และนิสิตในหลักการและบทบาทที่กำหนดให้ชัดเจน เพื่อการส่งเสริมงานกิจกรรมนิสิตที่มีคุณภาพ มิฉะนั้นอาจจะทำให้เกิดความสับสนในการจัดดำเนินการและนิสิตอาจไม่สนใจเข้าร่วมดำเนินการได้ ซึ่งจัดเป็นความล้มเหลวทำนองเดียวกับที่ ธารา วรสินธพ (นายกสโมสรนิสิต ปีการศึกษา 2529) ได้กล่าวถึงความล้มเหลวของการประสานงานระหว่างอาจารย์และนิสิตในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เพราะขาดความเข้าใจในบทบาทที่กำหนด จึงจำเป็นต้องเสริมความเข้าใจร่วมกันในเรื่องบทบาท รวมทั้งความเหมาะสมของการกำหนดบทบาทของแต่ละส่วนในการทำงานร่วมกัน อันจะทำให้การจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิตประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้

6. ด้านโครงสร้างสโมสรนิสิต เมื่อพิจารณาการปฏิบัติหน้าที่ของสโมสรนิสิตจากการสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตพบว่า อาจารย์และนิสิตเห็นว่า การทำหน้าที่ของสโมสรนิสิตตามโครงสร้างสโมสรนิสิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย องค์การบริหารสโมสรนิสิตและสภานิสิตนั้นปฏิบัติหน้าที่ได้ดีในระดับปานกลาง ทำนองเดียวกัน เมื่อผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ประธานชมรมบางชมรม กรรมการชมรมบางคน รวมทั้งสมาชิกสภานิสิตบางคน เกี่ยวกับความเหมาะสมของโครงสร้างการบริหารสโมสรต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสโมสรนิสิตปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่มีความเห็นว่า โครงสร้างสโมสรนิสิตในปัจจุบันมีความเหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้ดีพอสมควรแล้ว กล่าวคือ องค์การบริหารสโมสรนิสิตซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารสโมสรนิสิต คณะกรรมการฝ่าย และคณะกรรมการชมรม นั้นได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความเชื่อมโยงของการบริหารที่ชัดเจน โดยสรุปคือ คณะกรรมการ

บริหารองค์การบริหารเป็นตัวกำหนดแนวนโยบายการบริหารกิจกรรมนิสิต มีคณะกรรมการ ฝ่ายต่าง ๆ เป็นตัวกลางประสานนโยบายเพื่อให้เชื่อมโยงสู่คณะกรรมการชมรม ซึ่งเป็นตัว จักกรในการดำเนินงานกิจกรรม ขณะเดียวกันคณะกรรมการฝ่ายก็จะดูแลติดตามและประสาน นำข้อคิดเห็นรวมทั้งปัญหาในการดำเนินงานสู่คณะกรรมการบริหารกิจกรรมนิสิต นอกจากนี้ จะพบว่าที่มาของกรรมการแต่ละส่วนนั้นมีแตกต่างกัน เช่น มากจากการเลือกตั้งทั่วไปจากนิสิต ทั้งมหาวิทยาลัย การเลือกตั้งทั่วไปจากนิสิตภายในคณะ และการเลือกตั้งทั่วไปจากสมาชิก ภายในชมรม อย่างไรก็ตาม ในประเด็นเรื่องที่มาของกรรมการนั้น จากการสัมภาษณ์นิสิต พบว่า นิสิตยังมองเห็นว่าไม่เป็นประเด็นปัญหาแต่อย่างใด

สำหรับสภานิสิต ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกสามัญของสภานิสิตซึ่งเลือกตั้งจากนิสิตใน คณะ ๆ ละ 3 คน มีหน้าที่หลักในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของสโมสรนิสิต กับสมาชิก สมทบของสภานิสิตซึ่งได้แก่นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ได้รับเลือกจากนิสิตชั้นปีที่ 1 ในแต่ละคณะ ๆ ละ 1 คน เป็นสมาชิกที่ไม่มีสิทธิออกความเห็นลงมติในที่ประชุมได้ ซึ่งประเด็นนี้จากการสัมภาษณ์ สมาชิกสภานิสิต รวมทั้งกรรมการสโมสรนิสิตบางคนมีความเห็นว่า ควรปรับปรุงในส่วนสิทธิ สมาชิกสมทบของสภานิสิตให้มีสิทธิออกเสียงลงมติในการประชุมได้ โดยเห็นว่าเป็นการให้ สิทธิแก่สมาชิกโดยเท่าเทียมกัน

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ผลการวิจัยที่ปรากฏพบว่า โดยภาพรวมสโมสรนิสิต ซึ่ง หมายถึงองค์การบริหารสโมสรนิสิต ชมรม และสภานิสิต จะปฏิบัติหน้าที่ได้มีประสิทธิภาพ แต่ ในทางปฏิบัติจริงพบว่า ผู้ปฏิบัติงานในชมรมยังขาดความเข้าใจว่า ส่วนงานของชมรมจะ ต้องมีส่วนสัมพันธ์กับองค์การบริหารสโมสรนิสิตอย่างไร มีความเข้าใจเพียงว่า ชมรมจะมีส่วน เกี่ยวข้องกันเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับงบประมาณ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ นิสิตที่ทำกิจกรรมยังให้ความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของสโมสรแต่ละส่วนจะมีประสิทธิภาพ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนิสิตที่จะขึ้นมาบริหารงานมากกว่า ตัวโครงสร้างการบริหารนั้นเป็น เพียงส่วนหนึ่ง ดังนั้นโครงสร้างการบริหารที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจึงจัดได้ว่าเป็นโครงสร้างที่ได้ กำหนดตำแหน่งงาน ที่มาอำนาจหน้าที่และความเชื่อมโยงในสายงานต่าง ๆ ของสโมสรนิสิต ได้เหมาะสมแล้ว ซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องตรงกันกับที่ ธารา วรสินธพ นายกสโมสร นิสิต ปีการศึกษา 2529 ให้สัมภาษณ์ไว้

7. ความร่วมมือของอาจารย์ในการส่งเสริมกิจกรรมนิสิต เมื่อพิจารณาพบว่า การจัดกิจกรรมนิสิตโดยทั่วไปยังได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ทั่วไปค่อนข้างน้อย ซึ่งเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อส่งเสริมกิจกรรมนิสิตเป็นอย่างมาก ดังที่ ธารา วรสินธพ อคิต นายกสโมสรนิสิต ปีการศึกษา 2529 ได้แสดงความเห็นว่า อาจารย์ทั่วไปไม่ได้ให้ความสนใจต่อกิจกรรมนิสิต และบางครั้งก็ไม่ได้ให้ความร่วมมือหรือเอื้ออำนวยให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมได้ เช่น ระบบการทดสอบการส่งรายงานมาก ๆ (ฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2531 : 34) ทำให้เห็นว่า อาจารย์โดยทั่วไปไม่ให้ความร่วมมือในการสร้างเสริมกิจกรรมนิสิตเท่าที่ควร นอกจากนี้ จากสรุปผลการสัมมนาฝ่ายกิจการนิสิตเมื่อปี พ.ศ. 2529 ยอมรับและสรุปเป็นประเด็นปัญหาเช่นกันว่า มหาวิทยาลัยยังให้ความสำคัญต่องานกิจกรรมนิสิตไม่มากเท่าที่ควร และปัญหาที่อาจารย์ไม่ให้ความสนใจในงานกิจการนิสิต (ฝ่ายกิจการนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2529 : 25) เหล่านี้ทำให้ฝ่ายกิจการนิสิตต้องพยายามผลักดันจัดให้มีโครงการเพื่อกระตุ้นให้อาจารย์ทั่วไปเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนิสิตมากขึ้น โดยได้จัดให้มีโครงการสัมมนาความสัมพันธ์ของอาจารย์และงานกิจการนิสิต เน้นให้อาจารย์ทราบถึงภาระงานของอาจารย์ด้านกิจการนิสิต นับเป็นข้อมูลที่ดีให้เห็นถึงปัญหาความร่วมมือของอาจารย์ในงานกิจกรรมนิสิตได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะทางเพื่อการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิต

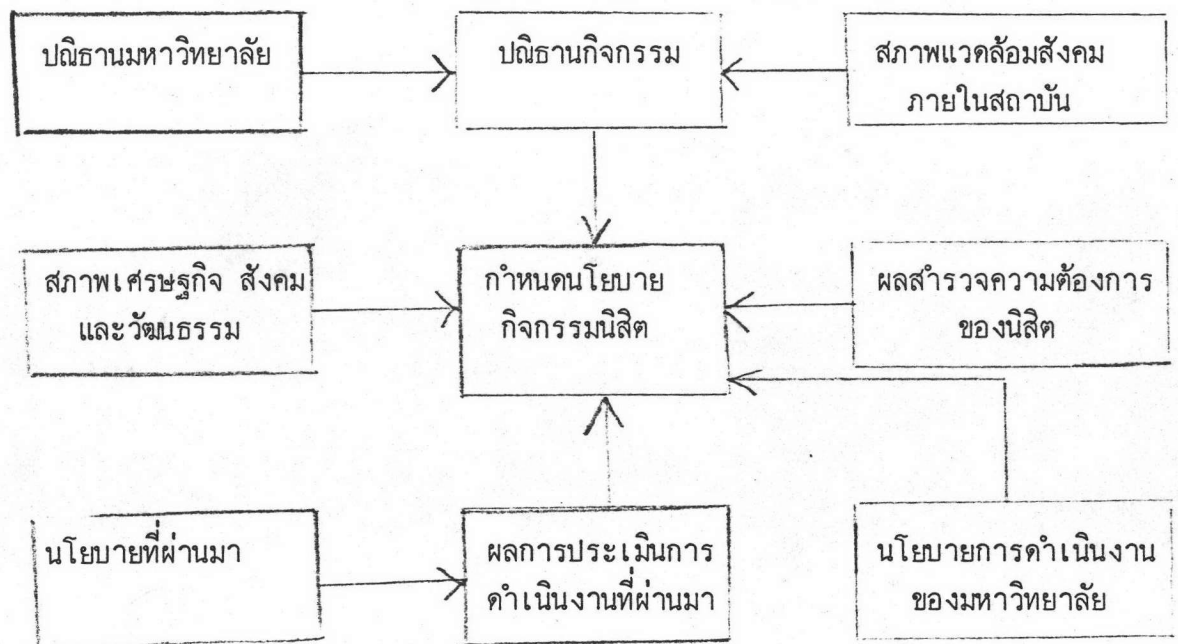
จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอเสนอแนะทางเพื่อการพัฒนา รูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดทิศทางและขอบเขตของงานกิจกรรมนิสิต

1.1 การกำหนดปรัชญาหรือปณิธานของกิจกรรมนิสิต ในขณะที่ยังคงเน้นในปณิธานการผลิตบัณฑิตให้เพียงพร้อมด้วยความรู้ควบคู่คุณธรรม ดังนั้น การกำหนดปรัชญาของกิจกรรมนิสิตที่ให้ออกคล่อง และมีส่วนเสริมการผลิตบัณฑิตตามปณิธานของมหาวิทยาลัย นั้น จึงควรมีคตินิยมปรัชญา ดังนี้ คือ ถือว่ากิจกรรมนิสิตเป็นกิจกรรมนอกห้องเรียนที่มีส่วนช่วยเสริมหลักสูตร และมุ่งเน้นพัฒนาให้นิสิตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ด้วยสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ และเป็นส่วนสำคัญที่จะต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

1.2 การกำหนดนโยบายการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ในการกำหนดแนวนโยบาย ควรจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ อันได้แก่ปณิธานกิจกรรมนิสิตซึ่งกำหนดจากปณิธานของมหาวิทยาลัยกับสภาพแวดล้อมของสังคมในมหาวิทยาลัย ความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศ ความต้องการของนิสิต ผลการประเมินการดำเนินการที่ผ่านมา รวมทั้งนโยบายการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอภาพประกอบแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ใช้ประกอบเพื่อกำหนดแนวนโยบาย ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 ข้อมูลที่ประกอบเพื่อกำหนดแนวนโยบายกิจกรรมนิสิต

ดังนั้น จากผลการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอให้กำหนดเป็นนโยบายทั่วไปและนโยบายมุ่งเน้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตต่อไปดังนี้

นโยบายทั่วไป

1. สนับสนุนความเป็นประชาธิปไตยในการปกครองและการบริหารงานต่าง ๆ ของนิสิต

2. สนับสนุนให้นิสิตเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ภายในระเบียบและกฎข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

3. สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสิ่งอำนวยความสะดวก อันได้แก่สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมของนิสิต

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับปณิธานของกิจกรรมนิสิต หลักการและวัตถุประสงค์ทั่วไปของการจัดให้มีกิจกรรมนิสิต

นโยบายมุ่งเน้น สำหรับนโยบายมุ่งเน้นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรคำนึงให้มีความสอดคล้องกับแนวนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจุบันมุ่งเน้นการผสมผสานงานด้านกิจการนิสิตและงานด้านวิชาการให้มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในอันที่จะส่งเสริมการพัฒนาคณาภพนิสิตกับทั้งสองส่วนของผลการวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความต้องการของนิสิตและความคิดเห็นที่แสดงว่า การดำเนินงานที่ผ่านมายังดำเนินการได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้นจึงเสนอนโยบายที่ควรมุ่งเน้นเป็นดังนี้

1. เน้นการเสริมสร้างและส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาคณาภรณ์ด้านจริยธรรมของนิสิตอันได้แก่ การรู้จักตนเอง การมีระเบียบวินัย การมีศีลธรรม และการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2. เน้นการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิต

3. มุ่งสนับสนุนกิจกรรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของนิสิต

4. มุ่งสนับสนุนกิจกรรมการกีฬาเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความมีน้ำใจให้มากขึ้น

5. มุ่งเน้นการระดมสรรพกำลังจากคณาจารย์ให้มีส่วนร่วมในงานกิจกรรมของนิสิต

รวมทั้งเสริมสร้างการผสมผสานการดำเนินงานร่วมกันระหว่างงานด้านวิชาการและงานกิจกรรมนิสิตให้เป็นรูปแบบที่ชัดเจนขึ้น

1.3 วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต นอกจากควรกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตดังเช่นที่ระบุไว้เป็นระเบียบว่าด้วย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2529 แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า จากสภาพที่เป็นจริงในการดำเนินงานของฝ่ายกิจการนิสิตในปัจจุบัน ได้พยายามชักชวนให้อาจารย์และนิสิตเก่าเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนิสิตมาโดยตลอด โดยมีแนวคิดว่าปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้กิจกรรมนิสิตดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และประสบความสำเร็จคือ ความร่วมมือของอาจารย์ บุคลากรและนิสิตเก่า ประกอบกับหาก ได้พิจารณาถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนิสิตในช่วงเริ่มแรกที่ปรากฏใน ระเบียบว่าด้วย สโมสรนิสิตฉบับแรก มีวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งซึ่งระบุว่า "เพื่อเป็นการเชื่อมความ สัมพันธ์ในหมู่อาจารย์ นักเรียนเก่าและนักเรียนใหม่" ดังนั้น จึงเสนอว่าในการกำหนด วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิต ควรเพิ่มวัตถุประสงค์อีก 1 ข้อคือ "เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ ระหว่าง นิสิต อาจารย์ และนิสิตเก่า"

2. ประเภทและลักษณะการจัดกิจกรรมนิสิต จากผลการวิจัยพบว่า ประเภท กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนให้จัดมีขึ้นในปัจจุบันอันได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬา กิจกรรมด้านวิชาการ กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม กิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญ ประโยชน์ และกิจกรรมด้านนิสิตสัมพันธ์ กิจกรรมบางประเภทนั้น ยังจัดได้ไม่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ จึงเสนอแนวทางให้มีการทบทวนรูปแบบ ลักษณะการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการ จัดให้มีกิจกรรมนั้น ๆ คือ

2.1 กิจกรรมด้านกีฬา เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมด้านกีฬาเพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมด้านกีฬามากยิ่งขึ้น คือ นอกจากจะส่งเสริมการจัด กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในสถาบัน และกิจกรรมการแข่งขันภายนอกสถาบันเป็นปกติแล้ว ควรจะต้องเสริมด้วยกิจกรรมที่ให้ความรู้ด้านทักษะการเล่นกีฬาแก่นิสิตทั่วไป ในรูปของโครงการ ฝึกสอนกีฬาประเภทต่าง ๆ และในรูปโครงการกีฬาเพื่อสุขภาพ เพื่อกระตุ้นให้นิสิตทั่วไปสนใจ กีฬากว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ ควรมีกิจกรรมที่เสริมความรู้เกี่ยวกับกติกาการเล่นกีฬาในรูป โครงการเผยแพร่ความรู้ ซึ่งเสนอในรูปสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร การจัดนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับ กีฬา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกีฬานั้น ๆ ให้กว้างขวางในหมู่นิสิตอันจะส่งผลต่อความ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในฐานะผู้เล่นและผู้ชมกีฬา

2.2 กิจกรรมด้านวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมด้านวิชาการที่จัดขึ้น โดยส่วนใหญ่จัดได้เสริมวิชาการในหลักสูตรน้อย ที่จัดขึ้นไม่ได้เสริมให้นิสิตมีโอกาสประยุกต์ใช้ ความรู้ด้านวิชาการ หรือมิได้ทำให้เพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการแต่อย่างใด ทำให้นิสิตไม่เห็น ประโยชน์ที่จะได้รับ จึงไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้านนี้เท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า

แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมด้านนี้ ควรจัดกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้แสดงผลงานด้านวิชาการ โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบโครงการจัด นิทรรศการอันจะทำให้ นิสิตสนใจกิจกรรมด้านวิชาการกว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ ควรส่งเสริม กิจกรรมในรูปแบบโครงการเผยแพร่ความรู้ในเรื่องวิชาการต่าง ๆ ในรูปการจัดทำหนังสือ สิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ เพื่อฝึกฝนให้นิสิตค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการให้แก่ตนเอง และผู้อื่นซึ่งเห็นว่าเป็น กิจกรรมที่ควรจะต้องเร่งเสริมสร้างให้แพร่หลายมากขึ้น

2.3 กิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ ถึงแม้ผลการวิจัยจะ พบว่า อาจารย์และนิสิตเห็นด้วยในระดับมากกว่าการจัดกิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญ ประโยชน์ ได้จัดให้นิสิตมีโอกาสนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม แล้วก็ตาม แต่พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมด้านพัฒนาสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ในรูปแบบค่าย อาสาพัฒนาชนบทนั้น ก่อนข้างมีจำนวนมากและกระจายกลุ่มกันทำตามคณะที่สังกัดและตามพื้นที่ ออกค่าย ซึ่งการจัดลักษณะดังกล่าวทำให้งบประมาณก็ต่ำ กำลังคนก็ต่ำ ต้องถูกแบ่งสรรทำให้ ผลงานการพัฒนาที่ออกมาั้นหากมองถึงประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับก็อาจจะไม่เต็มที่นัก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเห็นด้วยกับแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมด้านนี้ในรูปของการจัดโครงการค่าย รวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเต็มที่ เพราะเป็นโครงการใหญ่ที่ประกอบด้วยกำลังคน จากนิสิตหลาย ๆ คณะซึ่งมีศักยภาพที่แตกต่างกัน ทำให้ช่วยเสริมให้โครงการนั้นสมบูรณ์ขึ้น ซึ่งแนวคิดนี้ปัจจุบันฝ่ายกิจการนิสิตดำเนินการอยู่ โดยเป็นหน่วยที่รับผิดชอบอำนวยความสะดวก ประสาน งานเพื่อการจัดค่ายรวม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า รูปแบบต่อไปนั้นควรเน้นให้คณะเป็นแกนอำนวยความสะดวก หมุนเวียนกันไป และจัดดำเนินการในกลุ่มที่มีสาขาวิชาที่คล้ายกัน หรือจัดดำเนินการในกลุ่ม ที่มีสาขาวิชาหลากหลายได้ทำงานร่วมกัน

2.4 กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม จากผลการวิจัยพบว่า การจัด กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม จัดให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจในศิลปะวัฒนธรรมอยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัด ให้มีกิจกรรมด้านนี้ โดยเสนอให้จัดกิจกรรมในรูปแบบโครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมภาคต่าง ๆ ในลักษณะของการจัดแสดงแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างภาคนิทรรศการเพื่อเป็นการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมไทย จัดเป็นโครงการเปิดสอนนาฏศิลป์ คดนตรีให้กว้างขวางขึ้น อันเป็นการรณรงค์ ให้นิสิตทั่วไปได้สนใจกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมมากขึ้น และจัดเวทีแสดงนาฏศิลป์ คดนตรี ให้นิสิตทั่วไปได้ชมเป็นประจำ

2.5 กิจกรรมเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ จัดว่าเป็นกิจกรรมที่ควรส่งเสริม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีกิจกรรมซึ่งมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่ง เพื่อการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิต กับทั้งเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับแนวนโยบาย การส่งเสริมกิจกรรมของฝ่ายกิจการนิสิต ผู้วิจัยจึงเห็นด้วยกับแนวทางที่ดำเนินการในปัจจุบันซึ่งทำในรูปโครงการฝึกอบรม ซึ่งมีข้อเสนอแนะว่าฝ่ายกิจการนิสิตควรดำเนินการให้กว้างขวางในหมู่นิสิตทั่วไปได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

3. โครงสร้างการบริหารสโมสรนิสิต ถึงแม้ผลการวิจัยที่พบว่า โครงสร้างการบริหารสโมสรนิสิตในปัจจุบัน จัดเป็นโครงสร้างที่ได้มีการกำหนดตำแหน่ง หน้าที่ ที่มาและสายงานต่าง ๆ ในสโมสรนิสิตมีความชัดเจน และเหมาะสม โดยส่วนใหญ่ประกอบเป็นโครงสร้างที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นการฝึกการดำเนินชีวิตและการดำเนินงานของนิสิตตามวิถีทางในระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ โครงสร้างสโมสรนิสิตประกอบด้วย 2 องค์กรย่อย คือ องค์การบริหาร ซึ่งทำหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารการดำเนินงานกิจกรรมนิสิต เปรียบเหมือนฝ่ายรัฐบาลในการปกครองประเทศและมีสภานิสิต ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินงานขององค์การบริหารและพิจารณางบประมาณ ซึ่งเปรียบเหมือนรัฐสภาก็ตาม แต่ก็ยังมีผู้เกี่ยวข้องในกิจกรรมของนิสิตหลายท่าน มีแนวความคิดว่า รูปแบบโครงสร้างองค์กรของนิสิตนั้น อาจไม่จำเป็นต้องเลียนแบบรูปแบบองค์กรการบริหารระดับประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องมี 2 ส่วนเพื่อถ่วงอำนาจกัน ทั้งนี้เพราะองค์กรของนิสิตนั้นเป็นเพียงองค์กรที่จัดให้มีขึ้นเพิ่มฝึกการทำงานร่วมกัน เน้นการส่งเสริมความสามัคคีในการทำงานเป็นหลัก และเห็นว่าการดำเนินงานที่ต้องผ่านกระบวนการหลายองค์กรนั้น อาจทำให้เกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัวสำหรับลักษณะการดำเนินงานของนิสิตซึ่งมีช่วงเวลาในการทำงานน้อย ประกอบกับพิจารณาเห็นว่าโครงสร้างในรูปแบบที่มีองค์กรเดียวนั้นมีองค์กรประกอบของคณะกรรมการที่เป็นตัวแทนจากคณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถร่วมกันทำงานและถ่วงดุลให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งปัจจุบันพบว่า สภานิสิตยังทำหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินงานขององค์การบริหารได้ไม่เต็มที่ และสภานิสิตยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของสภานิสิตอย่างชัดเจน

ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางเพื่อการพิจารณาการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้างสโมสรนิสิตให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยเสนอให้ดำเนินการเป็นดังนี้

3.1 ควรให้มีการสำรวจปัญหาการดำเนินงานของสโมสรนิสิตเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการประเมินปัญหาอันสืบเนื่องจากโครงสร้างการบริหารและเพื่อทบทวนแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

3.2 ควรให้อาจารย์ที่ปรึกษาสถานีสิตซึ่งปัจจุบันมีอยู่แล้วนั้น ได้ชี้แนะและทำความเข้าใจกับสถานีสิตในบทบาทหน้าที่สถานีสิต และดูแลให้คำแนะนำใกล้ชิดมากขึ้น

4. การจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิต

4.1 ในการจัดดำเนินงานกิจกรรมนิสิต ควรถือว่านิสิตเป็นผู้มีบทบาทในการจัดดำเนินงานและมหาวิทยาลัยจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ เช่นลักษณะที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ปรากฏจากการศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมนิสิตที่พบว่า ในอดีตบางช่วงมหาวิทยาลัยได้เข้าไปเป็นผู้จัดดำเนินการและควบคุมกิจกรรม โดยเฉพาะในช่วงที่สภาวะการณ์ของบ้านเมืองไม่ปกติ ซึ่งปัจจุบันเมื่ออาจารย์เข้าไปดูแลใกล้ชิดมาก อาจทำให้นิสิตบางคนมีความรู้สึกที่อาจารย์เข้าไปควบคุมดูแลมากกว่าให้คำปรึกษา และจากผลการวิจัยที่พบว่า ทั้งอาจารย์และนิสิตยังเห็นว่า ปัจจุบันอาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสนใจและการให้คำปรึกษารวมถึงการมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมที่ให้คำปรึกษานั้น ยังอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นนี้ผู้วิจัยจึงเสนอว่า

ควรพิจารณาอย่างรอบคอบในการเลือกสรรอาจารย์ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะและธรรมชาติของนิสิต ประกอบกับมีเทคนิควิธีการให้คำปรึกษา เพื่อให้การปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะต้องมีการชี้แจงนโยบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนิสิตให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทราบ

4.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตเห็นด้วยในระดับมากกว่า ลักษณะการดำเนินการในปัจจุบัน นิสิตเป็นผู้กำหนดแผนงานในการทำกิจกรรม ขณะเดียวกันพบว่า การวางแผนงานร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิตในปัจจุบันมีการดำเนินการในระดับปานกลางและจากการสัมภาษณ์นิสิตที่ทำกิจกรรมพบว่า โดยส่วนใหญ่นิสิตเป็นผู้กำหนดแล้วเสร็จ แล้วจึงมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา

เสนอแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการวางแผนงานกิจกรรมร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิต และควรกำหนดแผนงานเป็นปฏิทินตลอดปี

รวมทั้งจะต้องมีการติดตามประเมินผลการทำกิจกรรมร่วมกันทุก ๆ กิจกรรม และจัดทำสรุป ประเมินผลเป็นแนวทางในการดำเนินการและปรับปรุงในปีต่อ ๆ ไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการของมหาวิทยาลัย

1. การกำหนดนโยบายและการวางแผนงานกิจกรรมนิสิตอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ในระดับมหาวิทยาลัย ควรจะต้องเน้นเรื่องที่ทำเนิกร่วมกันกับทุก ๆ ฝ่าย มิใช่เป็นฝ่าย กิจการนิสิตแต่เพียงฝ่ายเดียวเป็นผู้กำหนด โดยเฉพาะการร่วมกับฝ่ายวิชาการ ทั้งนี้เพื่อให้ สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งผสมผสานงานกิจการนิสิตกับงานด้านวิชาการ ขณะ เดียวกันจะเห็นได้ว่า แผนพัฒนาระยะที่ 6 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน กำหนดจุด มุ่งหมายของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจนว่า "จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมุ่งปรับโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้เกิดลักษณะผสมผสานระหว่าง มหาวิทยาลัยถึงวิจัย มหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ มหาวิทยาลัยเพื่อชุมชน..." (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ฝ่ายวางแผนและพัฒนา 2528 : 2-6) ซึ่งมุ่งเน้นการวิจัยควบคู่กับด้านวิชาการ ดังนั้นในการกำหนดแนวนโยบายและการ ปฏิบัติในอนาคต จึงน่าจะเป็นการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานร่วมกันระหว่างฝ่าย กิจการนิสิต ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายวิจัย ฝ่ายวางแผนและพัฒนา และหรืออาจมีฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งนิสิต

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า อาจารย์ยังเห็นถึงประโยชน์ที่นิสิตได้รับจากการเข้า ร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยเห็นว่า อาจเป็นเพราะอาจารย์มีความ เห็นว่า กิจกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังจัดได้ไม่ดีพอที่จะทำให้ให้นิสิตที่เข้าร่วมได้รับประโยชน์ใน ระดับมาก หรืออาจจะเป็นเพราะอาจารย์ยังไม่เห็นประโยชน์ของการจัดให้มีกิจกรรมนิสิต มากนัก ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรต้องให้ความสนใจในปัญหานี้โดยพยายามสร้างความเข้าใจ และหาแนวทางรณรงค์เพื่อให้อาจารย์ เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่นิสิตจะได้รับ โดยเฉพาะ ผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม จะต้องเห็นประโยชน์ของกิจกรรมนิสิตอย่างแท้จริง เพื่อทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นส่วนกระตุ้นให้นิสิตสนใจ และเห็นคุณค่าของการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น มิใช่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาแต่เพียงในนาม

3. การจัดสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมนิสิต ถึงแม้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้จัดสนับสนุนด้านสถานที่ อุปกรณ์ พาหนะ เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมแล้วก็ตาม แต่พบว่าในทางปฏิบัติและการออกระเบียบแนวปฏิบัติเพื่อให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ นั้น ยังไม่สามารถเอื้ออำนวยเท่าที่ควร เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีหน่วยงานมากที่จะต้องจัดอำนวยความสะดวกให้ และการจัดลำดับความสำคัญของการให้บริการเหล่านั้น ไม่ได้จัดลำดับความสำคัญให้กับกิจกรรมนิสิตเป็นพิเศษแต่อย่างใด ทำให้ไม่ได้รับความสะดวกในการปฏิบัติงานเท่าที่ควร จึงเสนอว่า มหาวิทยาลัยควรได้พิจารณาทบทวนปรับปรุงแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ความสำคัญในการจัดอำนวยความสะดวกเพื่อการทำกิจกรรมนิสิตมากขึ้น และควรจัดหาสถานที่เพื่อการแสดงกิจกรรมนิสิตเพิ่มขึ้น และเป็นส่วนเฉพาะการแสดงผลของนิสิต

4. จากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ที่พบว่า ระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันไม่เอื้อต่อการทำกิจกรรมของนิสิต จึงเสนอว่า ฝ่ายกิจการนิสิตควรจะต้องประสานงานกับฝ่ายวิชาการ เพื่อการจัดระบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะเวลาสอนและกิจกรรมนิสิตให้มีส่วนเสริม และเอื้ออำนวยต่อกันได้ โดยอาจขอความร่วมมือจากผู้สอน

5. เพื่อส่งเสริมให้อาจารย์ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของนิสิตอย่างกว้างขวางมากขึ้น เสนอแนะว่า ควรจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ในภาระงานด้านกิจการนิสิตขยายวงกว้างไปสู่คณาจารย์มากขึ้น และมหาวิทยาลัยควรปรับปรุงการขอผลงานทางวิชาการของอาจารย์ โดยให้มีผลงานด้านกิจการนิสิตของอาจารย์ประกอบการขอผลงานทางวิชาการด้วย

6. เพื่อส่งเสริมให้นิสิตเข้าร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น เสนอว่า มหาวิทยาลัยและสโมสรนิสิตจะต้องจัดดำเนินการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลกิจกรรมให้กว้างขวางขึ้น มิใช่เน้นเพียงในวันปฐมนิเทศนิสิตใหม่หรือในกิจกรรมเปิดโลกกิจกรรมอย่างที่เคยจัดทำเท่านั้น แต่ควรจะต้องมีกิจกรรมเพื่อแสดงผลงานของชมรมต่าง ๆ เป็นระยะ ๆ หมุนเวียนตลอดปีเพื่อกระตุ้นความสนใจของนิสิตทั่วไป รวมทั้งจัดทำประชาสัมพันธ์ในรูปจุลสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่นที่ดำเนินการอยู่แล้ว แต่ควรให้กว้างขวางไปสู่นิสิตทั่วไปให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาประวัติความเป็นมาและรูปแบบของการจัดกิจกรรมนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้มิได้ศึกษาลงลึกไปถึงกิจกรรมระดับคณะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดกิจกรรมนิสิตของแต่ละคณะ
2. ควรมีการศึกษาความต้องการของนิสิตในเรื่องการทำกิจกรรมทั้งในระดับสโมสรนิสิตส่วนกลางและสโมสรนิสิตระดับคณะ รวมทั้งศึกษาความเหมาะสมสอดคล้องระหว่างกิจกรรมระดับคณะ และกิจกรรมระดับสโมสรนิสิตส่วนกลาง
3. ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมของนิสิตกับประโยชน์ที่นิสิตได้รับ